

ale i moderní drama. 140 členů, z toho 69 činných. Jednota vlastnila knihovnu o 1000 svazcích, pořádala odborné přednášky v místě a v okolí. JDO 1944 Stanice Gordian, jh. B. Karen (ND), v roli kadeta Davida úspěšně O. Lipský.

Největší vášní mého otce bylo divadlo. Dodnes ho vidím v dílně u cukrářského válu, jak připravuje buttertweig, což je těsto na kremrole, a do toho memoruje monology Pana Petruchia, umírá jako J. K. Tyl, popravuje jako Kat Mydlář a otravuje se jako Vávra, ale nikdy to nebylo na úkor po celém okrese vyhlášených dortíků a kremrolí jeho firmy... Otcovu nezdolnému elánu podlehla postupně celá rodina. Matka se stala nápovědkou a pochopitelně i my tři bráchové jsme byli postupně zapojováni. Na prkna, která znamenají svět, jsem se poprvé dostal v roce 1936, kdy v rámci 50. výročí založení Sokola bylo dáváno slavnostní představení Tylůva Strakonického dudáka, ve kterém jsme s Oldřichem a Jirkou Lírem vytvořili nezapomenutelné postavy tři Kaľafunových dětí.

Lubomír Lipský: O sobě.

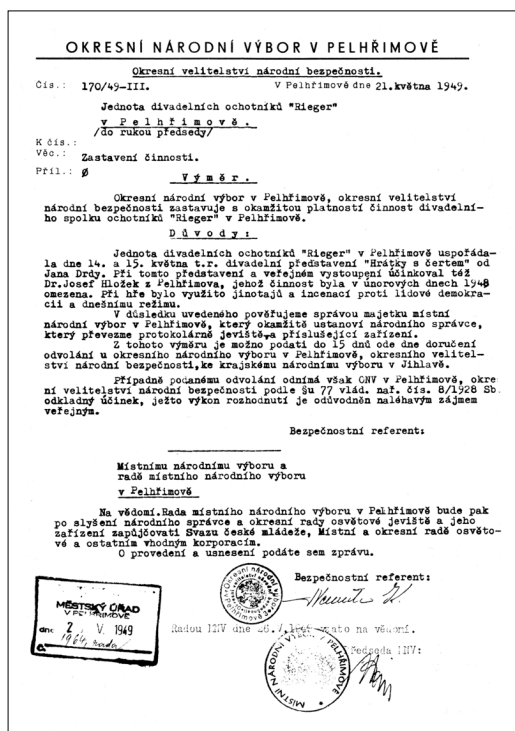
Studenti gymnázia v 20. a zejména 30. letech ročně samostatně několik představení. 1939 na gymnáziu zal. *Divadelní kolektiv* (Ot. Krejča se spolužáky), Šibalství Scapinova (Molière), premiéra v Krejčově rodišti ve Skryšově, vliv E. F. Buriana, za okupače přejmenován na *Divadelní kroužek*. 1942 gymnázium nacisty uzavřeno. 1943 vznik *Dramatického studia mladých JDO* (Z. Vavřín, L. a O. Lipští, O. Krejča, J. Lír). První představení recitál veršů J. Wolkra Kamarád Jiří, dále aktovky Z. Vavřina Dobrá žínka... a Mordy v černém lese... čili O hanebnosti peněz a nevěře, místní kolaboranti představení označili za komunistickou propagandu. 1944 ilegálně *Rozbitá trilogie* aneb *Včera, dnes a zítra* (Vavřín), změna názvu na *Malá komedie*, 18. 5. veřejné uvedení v Pelhřimově, 18. 6. v Praze. Posléze vzniklo z této skupiny profés. *Divadlo satiry*.

1945 JDO pokračovala v činnosti, *Lucerna*, *Ze života hmyzu*, *Pražský žid*, *Revizor*. 1946 mj. *Falkenštejn* (Hilbert), *Svět bez oken* (Toman), *Hlava ve smyčce* (Bradley). 1949 *Všichni moji synové* (A. Miller), *Krčma na břehu* (E. F. Burian), *Hrátky s čertem*. 21. 5. 1949 rozhodnuto o zastavení činnosti. *Hrátky sice* v soutěži vybrány na JH, ale už tam nepostoupily. Jméni, včetně 350 tisíc korun ze sbírky na nové divadlo, bylo zabaveno.

V roce 1949 ochotníci nastudovali Hrátky s čertem. Představení režíroval pan Lipský (otec) a můj strýc Josef Hložek (pelhřimovský advokát) hrál pekelníka Solferna. Ten, když přišel do strašidelného mlýna zkontrolovat čertovské karbaníky v červených mundúrech a uviděl, že čerti nekonají, co mají konat, zvolal mohutným hlasem: „A všichni rudí do pekla!“. Režisér pan Lipský a strýc Josef si odseděli za toto furiantství dva roky v táboře nucených prací a divadelní spolek Rieger skončil. ...

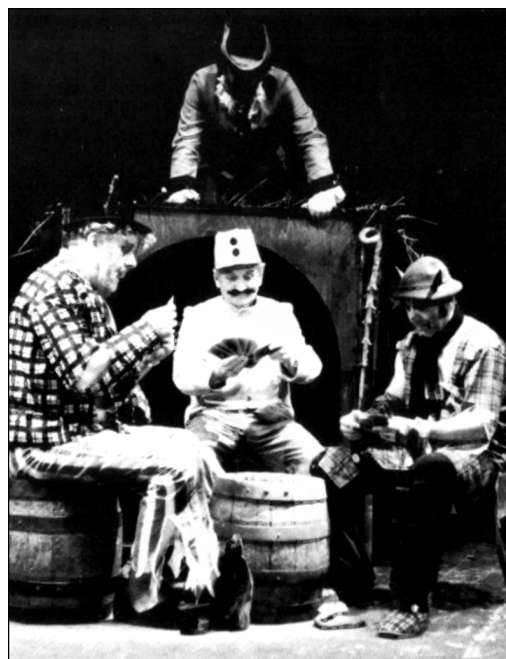
Z dopisu Heleny Pavlovské režiséru Jiřímu Menzlovi (Program Hrátek s čertem, Divadlo na Vinohradech, 2000).

V září 1949 zal. *Divadelní spolek*, předsedou Fr. Dušek, 1950 *Vstanou noví bojovníci*, *Kozí mléko*, *krize souboru*. Od 1953 jako *DS MěOB*, činnost nevýrazná, 1957 nábor mladých, oživení *Perly panny Serafinky*, další politicky angažované současně a sovětské tituly. 1960-1966 omlazení souboru, období hledání, režiséři *Zd. Vonásek*, též h. a v. (mj. 1960 *Poslední dějství*, 1963 *Caesar*, *V+W*, 1966 *Pes baskervillský*), *J. Hromádková* (1960 *Pásmo milostné*, tradice pásem poezie pokračovala do 80. let), *Fr. Vitek*. 1966 návrat V. Lipského do DS, r. *Svatba pana Krečinského*. Nd přejmenován na *Městské divadlo v Pelhřimově*. 1967 celostátní premiéra *Těžké obvinění* (Šejnín). Jako r. zač.

145 / Výměr Okresního národního výboru o zastavení činnosti SDO Rieger, 1949.

působit V. Šejnohová, mj. 1968 *Dalskabáty*, *hříšná ves*, 1969 *Past na myši*, adaptace divadla, hráli v ZK ROH Máj (do 1972). Úspěchy na okr., popř. kraj. přehlídkách. 1974 *Večer tříkrálový*, 1979 k 85. výročí *DS Provoz o jednom konci* (Nestroy, Mahler, Kraus), r. M. Steinhauserová. 80. léta *DS Rieger* stagnace, 6 činoher, pásmo poezie. *DS ZK Máj*. 90. léta *DS MIX* při ODPM, r. M. Steinhauserová, na poč. 90. let průměrně 1 insc. ročně. *DS J. Honzla*,

146 / „A všichni rudí do pekla!“ - pekelný mariáš skončil v roce 1949 nucenými pracemi a zastavením činnosti spolku. Snímek z obnovené inscenace *Drdových Hrátek s čertem* v roce 1984 v režii *Zd. Vonáška*.